

1

Metinde, sebeplerin olağanüstü
sanatlı varlıkları meydana getirdiği
düşüncesi neden
reddedilmektedir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 1

Çünkü sebepler basit ve güçsüzdür; ortaya çıkan şeyler ise çok ince sanat, değer ve düzen taşır. Bu yüzden asıl yapanın sebeplerin ötesinde olduğu anlaşılır.

2

Meydana gelen varlıklardaki çok yönlü fayda ve hikmetler hangi sonuca götürür?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 2

Bu durum, işlerin rastgele veya şuursuz sebeplerle değil; hikmet sahibi ve ikram eden bir Rabbin idaresiyle olduğunu gösterir.

3

Şuursuz sebeplerin gaye belirleyemediği hangi düşünceyle temellendirilmektedir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 3

Çünkü amaç kurmak, sonucu gözetmek ve fayda hedeflemek bilinç ister; cansız ve bilgisiz sebeplerde bu özellik yoktur.

4

Yağmur örneğiyle hangi ilahî özellikler ön plana çıkarılmaktadır?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 4

Merhamet, hikmet ve rızık verme öne çıkarılmaktadır; yağmurun canlıların yardımına gönderildiği anlatılır.

5

Yağmura merhametle ilgili bir isim verilmesinin sebebi nedir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 5

Çünkü yağmur birçok yarar ve şefkat eseri taşır; adeta ilahî merhametin damlalar hâlinde görünmesi gibidir.

6

Bitki ve hayvanlardaki süs, güzellik
ve çekicilik neye delil
sayılmaktadır?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 6

Bunlar, kendini tanıtmak ve sevdirmek isteyen yüce bir Yaraticının varlığına ve birliğine işaret sayılmaktadır.

7

Eşyanın gösterişli yaratılışından,
Yaratıcı hakkında hangi iki ilişki
kurulmaktadır?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 7

Birincisi, kudret ve sanatını bilinç sahiplerine bildirmek istemesi; ikincisi, sevgiyi celbeden bir güzellik ve lütuf sahibi olmasıdır.

8

Metinde “tanıtmak” ve
“sevdirmek” mânaları neden
önemlidir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 8

Çünkü bu mânalar, sadece yaratmanın değil; bilinçli, maksatlı ve kullarıyla irtibat kuran bir fiilin varlığını gösterir.

9

Son kısımda özetlenen üç temel hakikat nelerdir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 9

Sebeplerin yetersizliği, varlıklardaki fayda ve gayelerin bilinçli bir fail gerektirmesi, bir de üzerlerindeki süs ve sanatın kendini bildiren bir Sâni'e işaret etmesidir.

10

Metnin sonunda sebeplere aşırı
güvenen kimseye nasıl bir çıkış
yolu gösterilmektedir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 10

Sebepleri mutlak güç sahibi görmeyi bırakıp tek olan Allah'ın hükmünü kabul etmesi ve böylece kuruntulardan kurtulması istenir.

11

Bu parçada “sebeP” ile “sonuç”
arasındaki ilişki nasıl
deęerlendirilmektedir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 11

Sebep yalnız dışta görünen bir perde gibi değerlendirilir; gerçek tesir ve yaratma ise Allah'a verilir.

12

Varlıklardaki olağanüstü sanatın
sebepleri “görevden
uzaklaştırdığı” söylenirken ne
kastedilmektedir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 12

Kastedilen, sebeplerin gerçek yaratıcı olamayacağının anlaşılmasıdır; çünkü netice onların kapasitesini aşmaktadır.

13

Metne göre bir canlının veya varlığın tek bir amaçla değil, çok amaçla yaratılması neyi gösterir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 13

Bu, yaratmanın bilinçli bir planla yapıldığını ve her şeyin hikmetli bir düzen içinde gönderildiğini gösterir.

14

Yağmur örneği, sebeplerin merhametsizliği ile hangi hakikati karşılaştırmak için verilmiştir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 14

Dış sebeplerin canlıları düşünemeyeceği gerçeği ile, yağmurun canlılara faydalı şekilde gönderilmesinin merhamet sahibi bir Yaratıcıyı göstermesi karşılaştırılır.

15

Süs ve estetik unsurların yalnızca faydaya değil, ayrıca hangi manaya da delalet ettiği belirtilmektedir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 15

Bunlar yalnız işe yararlılığı değil,
aynı zamanda güzelliği seven,
kendini tanıtmak ve sevdirmek
isteyen bir yaratmayı da gösterir.

16

Bitki ve hayvanlardaki
süslemelerin ilahî birliğe delil
olması nasıl açıklanabilir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 16

Çünkü bu sanatlı düzen, dağınık ve bağımsız sebeplerin işi değil; tek iradeyle iş gören kudret sahibi bir Yaraticının eseri olarak anlasılır.

17

Metinde geçen “bildirmek” ve “sevdirmek” düşüncesi, Allah ile mahlukat arasındaki hangi yönü öne çıkarır?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 17

Bu düşünce, yaratılışın sadece mekanik bir oluş olmadığını; anlam, irade ve yakınlık taşıyan bir tecelli olduğunu öne çıkarır.

18

Parçanın özeti yapıldığında,
sebeplerin yetersizliği hangi üç
alanda gösterilmektedir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 18

Sanatın derinliğinde, gaye ve faydaların çokluğunda, ayrıca güzellik ve süslemenin taşıdığı manada gösterilmektedir.

19

Son hitapta insanın kendi kendini
aldatmaması için ne yapması
istenmektedir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatini-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 19

Sebepleri bağımsız görme alışkanlığını terk edip tevhidi kabul etmesi istenmektedir.

20

Son cümledeki çağrı, düşünce bakımından nasıl bir dönüşüm istemektedir?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 20

İnsanın vehim ve dağınık sebepler anlayışından çıkıp, bir olan Allah'a yönelen tevhid merkezli bir bakış kazanmasını istemektedir.

21

Parçaya göre harika sanatlı bir
sonucun görülmesi, ilk bakışta
neyi sorgulatır?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 21

Onu doğurduğu sanılan sebeplerin gerçekten yeterli olup olmadığını sorgular.

22

Sebeplerin bilinçsiz oluşu,
varlıklardaki amaçlılığın
açıklanmasında niçin yetersiz
kalır?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 22

Çünkü amaç belirlemek, uygun sonuç seçmek ve fayda gözetmek bilinç gerektirir; bilinçsiz sebepler bunu yapamaz.

23

Metinde her mahlukun birçok hikmet ve fayda ile yaratıldığı söylenince hangi aklî çıkarım yapılır?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 23

Böyle bir yaratılışın arkasında düşünen, bilen ve hikmetle iş gören bir Yaratıcının bulunduğu sonucu çıkarılır.

24

Yağmurun canlılara yardım edici
yönü hangi ilahî ilişkiyi
düşündürür?

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 24

Canlıları yaratanın onların ihtiyaçlarını da gözettiği ve onlara şefkatle yardım ettiği ilişkisini düşündürür.